

Tisza

KÖZÉP

A
KÖZÉP-TISZA VIDÉKI
VÍZÜGYI
IGAZGATÓSÁG
DOLGOZÓINAK
LAPJA
XX. évfolyam
2. szám
1998. április

A felszín alatti víz - a láthatatlan kincs

A FELSZÍN ALATTI VÍZ - A LÁTHATATLAN KINC

Az idén már ötödik alkalommal megrendezett víz világnapi rendezvényeken az ENSZ ajánlása alapján a rendező szervek Magyarországon is a felszín alatti vizeket választották fő témául. „A felszín alatti víz - a láthatatlan kincs” szlogennel beharangozott események idei helyi záró aktusaként április 2-án Szolnokon rendezte meg a KÖTIVIZIG és a Magyar Hidrológiai Társaság területi szervezete azt a konferenciát, mely a felszín alatti vizekkel foglalkozó szakemberek, hatóságok, intézmények munkáját, feladatát igyekezett jobban megismertetni a széles nyilvánossággal.

A Technika Házában összegyűlt szép számú érdeklődő előtt **dr. Szilárd György** OVF főosztályvezető - levezető elnök - üdvözlő szavait követően **dr. Nagy István** igazgató úr nyitotta meg a rendezvényt. Röviden szólt a téma fontosságáról, megemlítve a felszín alatti vízkészletek vezetésében betöltött szerepét és lehetőségeit. Szavait idézve: a Balaton, a „Magyar Tenger” csak egy kis tenger, a mi nagy tengerünk az alattunk lévő felszín alatti vízkészlet. Beszélt arról is, hogy mennyire fontos nem csak az igények kielégítése, de annak optimális költségen való megvalósítása is, amihez a szükséges szakmai, jogi és gazdasági háttér megteremtése elengedhetetlenül fontos.

Az előadások sorát **Barabás Imre** nyitotta meg a KÖTIVIZIG területének geológiai ismeretével. Részletesen taglalta a pliocén és pleisztocén kori képződmények fejlődéstörténetét, földtani felépítését. Ábrák segítségével bemutatta a meghatározott vízföldtani körzeteket is, és röviden szólt ezek vízbeszerzési lehetőségeiről is.

Cserné Krájcst Editt az 1995-1996-ban lezajlott teljes körű hévízkút és hevítő felülvizsgálat általa feldolgozott eredményeit ismertette. Ábrákon mutatta be a KÖTIVIZIG területén lévő 210 db hévízkút mélység, és kiemelt vízhőmérséklet szerinti megoszlását. Tájékoztatót adott a kutak vízfelhasználási módjainak arányáról, és a kiemelt vízmennyiségről, de beszélt a kiemelési módok megváltozásáról és a vízkészlet járulékos bevallása, fizetése kapcsán a takarékos vízfelhasználás fontosságáról is.

A következő előadásban **Vona Ferenc** az igazgatóság területén lévő közüzemi vízműkutak összefoglaló bemutatásával informálta a közönséget a kutak koráról, azok mélységbeli megoszlásáról. Szólt a kiemelt vízmennyiségek alakulásáról, és a vízminőségi helyzetkepről, megemlítve azt a tény is, hogy a felszín alatti víz genetikájából adódóan az esetek nagy részében kezelésre szorul a felhasználás előtt. Színes ábrán mutatta be azt a most kezdődött

feldolgozó munkát, mely a már említett vízföldtani körzetekre bontva tartalmazza valamennyi vízműkút fontosabb adatát térinformatikai eszközök segítségével.

Mizere Istvárné hozzászólásában a közüzemi vízművek üzemeltetésével kapcsolatos kérdéskört taglalta. Legnagyobb problémaként a vízszolgáltatók megnövekedett számát jelölte meg. Az e területen bekövetkezett decentralizáció eredményeként a tíz évvel ezelőtti négy üzemeltetővel szemben jelenleg ötven szolgáltatja az ivóvizet, sok helyen egyetlen település vízigényét elégítve ki csupán. Elmondta, hogy ebből eredően jó néhány esetben az üzemeltetés jogszabályban rögzített szükséges feltételei sínesnek meg.

Betegség miatt sajnálatos módon elmaradt **Molnár Józsefné** (ÁNTSZ) előadása a rétegvizek kémiai jellemzőinek higiénés problémáiról. A téma iránt érdeklődők azotiban erről is olvashatnak a konferencia előadásainak anyagait röviden bemutató tájékoztató kiadványban.

Az előadások sorát **Kovács Gyuláné dr.** (MOL Rt.) folytatta, aki a környezetvédelem aktuális kérdéseiről beszélt a privatizáció tükrében. Közölte az AGENDA-2000 legújabb becslését, mely szerint Magyarország teljes környezeti rehabilitációjának pénzigénye mintegy 15 milliárd dollár. Beszélt a környezetvédelem megváltozott helyzetéről és lehetőségeiről, összehasonlítva azt a rendszer-változás előtti környezetvédelem eszközeivel.

A szünet előtti utolsó előadóként e sorok írója adott tájékoztatást a távlati vízbázisok, valamint a sérülékeny földtani környezeti ivóvízbázisok biztonságba helyezésének kérdéseiről, megemlítve a KÖTIVIZIG bonyolításában jelenleg is folyó kormányzati beruházások pillanatnyi helyzetét. Előadásának második részében a vízbázisok védőterületéről szóló 123/1997. Korm. rendelet legfontosabb, az üzemeltetőket is érintő vonatkozásaira hívta fel a figyelmet.

(Folytatás a 3. oldalon)

Vízrendezés a Közép-Tisza vidékén

A Tisza bal parti vízrendezések

A Tisza bal partján a szajol-mezőtúri vasútvonaltól északra, a Tisza és a Hortobágy-Berettyó között elterülő, északról a Kunkápolnás-Tiszaórvény összekötő vonala határolt terület egységes és általános vízrendezését az 1886-tól működő Középtiszai Ármentesítő Társulat oldotta meg. Az egyes Tisza menti öblözetek társulatai azonban már ezt megelőzően, valamint a saját határukat vízmentesítő kun városok jelentős alapozó munkát végeztek. Az a körülmény ugyanis, hogy a társulatok 1881-ben kaptak utoljára engedélyt a gátak átvágására, a felgyülemlett vizek leeresztésére, kikényszerítette a legfontosabb belvízlevezető művek megépítését.

Az Órvény-Abádi Társulat különösen sokat szenvedett a belvizektől. 1871-ben területének 60 százaléka víz alatt volt. A vízmentesítésre szállítható szivattyúkat alkalmazták. A következő évben azonban Tiszaszőlősnél és Tiszaabádnál ismét a gátak átvágásával vezették le a vizeket. A társulat közgyűlése 1879-ben határozta el a zsilipek és csatornák építését. Ennek alapján készült el 1881-ben a tiszaszőlősi kislóki és nagyfoki, valamint az érfüi 1 m átmérőjű vascsőzsilip, beton alapon és cölöprács alapozású falazattal. A legmélyebb tiszai ártér víztelenítésére a társulat 1885-ig 54 km hosszú belvízcsatornát épített és az érdekelt birtokosok - saját költségeikre - 50 km hosszú bekötő csatornát ástak ki. Később, 1897-99-ben építették meg az órvényi zsiliphez vezető órvényi fennsíkú felfogó csatornát.

A Szalók-Tiszabői Társulat 1879-ben és 1881-ben is a gátak átvágásával vezette le a belvizeket. 1882-ben épült meg az új (Taskonyi) Mirhó-foki 1 m átmérőjű, 1883-ban a ledencei, tölposi, gyendai és tiszabői 0,5 m belvilágú vascsőzsilip, vasbetonalapon, cölöpráccsal (a ledencei és gyendai cölöprács nélkül).

A társulat Gyolcsi-fenek víztelenítésére 1898-1899-ben 22,5 km hosszú lecsapoló csatornahálózatot ástott ki, melynek főcsatornáját a Mirhó-foki zsiliphez vezette. Ezzel tulajdonképpen a lecsapolt vizek folyását visszafordították a Mirhó-ér természetes folyásával szembe és kialakították a Mirhó-gyolcsi öblözetet.

Az Óballai öblözetben az 1888. évi árvíz után az érdekelt birtokosok saját költségükön építették meg - már a Középtiszai Ármentesítő Társulat tervei alapján az Óballai 1 m átmérőjű vascsőzsilipet és a hozzá vezető több kilométer hosszú csatornát.

A Kunhegyes, Karcag, Kisújszállás, Túrkeve, Kuncsorba és Mezőtúr határából a Hortobágy-Berettyó felé igyekvő nagy tömegű csapadékvíz levezetésének feltételeit az 1878-ban megalakult Hortobágy-Berettyóvidéki Belvízszabályozó Társulat teremtette meg azzal, hogy kiépítette a Hortobágy-Berettyó csatorna medrét és kétoldali töltéseit, majd 1889-1890-ben 3x3,33 m szabad nyílású beton torlati zsilipről és végül 1892-ben a jobb parton 11 db zsilipről gondoskodott.

(Folytatás a 6. oldalon)

Megemlékezés

Február 20-án vettünk végső búcsút Tiszaroffon, életének 51. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt KISS LAJOS tiszabői gátőr munkatársunktól, aki 1971 óta volt a Vízügy dolgozója.

A sok örömet és megpróbáltatást is magába foglaló gátőri szolgálatot több mint tíz éve, 1986-tól látta el.

Emlékét megőrizzük, nyugodjon békében.

Fejes Lórin

BIKI SZABOLCSNÉ

1943-1998

Megrendüléssel hallottuk a hírt, hogy Biki Szabolcsné, Katika hirtelen eltávozott közülünk. Egyik nap délután még beszélgettünk, másnap pedig csak a megdöbbentő hír: agyvérzés, kórház.

Rövid ideig bírtad a csatát a kaszással, és végül ő győzött...

Biki Szabolcsné 1963 óta folyamatosan vízügyi szolgálatban dolgozott, ennek nagy részét a vizignél. 1981 óta az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály előadója, megbecsült, szorgalmas, szeretett dolgozója volt.

Jelentős és pontos munkát végzett a Hortobágy-Berettyó árvízvédelmi rendszerének fejlesztésében, de keze munkáját dicsérte az 1981-es árvízvédelmi fejlesztési, a hullámtér rendezési terv, a tiszaburai töltésát-helyezés terve is. Emellett végig a Mezőtúri Szakaszcsoport területfelelőse volt.

Munkatársai megbecsülését jelzi, hogy mint csoportbizalmi, képviselle érdekeinket a szakszervezetben 1982-98 között.

A védekezések vele kezdődtek és vele fejeződtek be, műszaki ügyeleseként pontos és lelkiismeretes munkát végzett.

Az Igazgatóság is elismerte munkáját, 1978-ban és 1986-ban Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott.

Mindig számíthattunk Rá!

Emlékét megőrizzük, nyugodjék békében!

Térképkiállítás

II. József korából származó 1782-85 között készült első katonai felmérés térképlapjait mutatja be a megyei levéltár, a megyei múzeumok igazgatósága és a KÖTIVIZIG szervezésében április 16-án nyílt kiállítás a Damjanich Múzeumban.

A felszín alatti víz - a láthatatlan kincs

(Folytatás az 1. oldalról)

A szünet ideje alatt lezajlott sajtótájékoztatón **dr. Nagy István** igazgató úr és **dr. Szilárd György** főosztályvezető úr válaszolt az újságírók kérdéseire. Ennek során is elhangzott többek között a szakma - vízügy, környezetvédelem - együtt gondolkodásának szükségessége, a felszínalatti vízkészletek hosszú távú megőrzése érdekében.

A szünet utáni előadások sorát **Vátrné Szőlősi Irén** nyitotta meg, aki a talajvízszintek változásáról beszélt. Taglalta, és grafikonokkal mutatta be az elmúlt évtizedek, de különös tekintettel az elmúlt hét-nyolc év hidrometeorológiai viszonyait, azok megváltozását. Ezzel összefüggésben területi példák illusztrálta a talajvízszintek változását, felhívva a figyelmet a természetes hatótényezők mellett a mesterséges „utánpótlódási” viszonyok megváltozásából eredő következményekre. Hangsúlyozta a „közmű-olló” szűkítésének, a csatornázottság mértéke növekedésének fontosságát. Ezt követően ábrákat is bemutatta **Békési István** beszélt a sekélymélységű rétegvizek és a talajvíz minőségéről, és ezzel összefüggésben a lakossági (engedély nélküli) kűtfúrás problémáira, okaira és veszélyére hívta fel a figyelmet, kérve az önkormányzatok segítségét is a közös gondok kezelésére. Előadásának második részében a vízkészletjárulék bevallásával, befizetésével kapcsolatos aktuális kérdéseket taglalta, megemlítve pl. az új típusú bevallási adatlapokat, és a megváltozott alapdíjakat is.

Utolsóként **dr. Beregi László** (KÖTIVIZ) tartotta meg előadását, melyben a „nemzeti kármentesítési program” kérdéskörét vázolta. A program elvi működésének ismertetése mellett megemlítette, hogy területünkön is vannak felszámolásra váró környezeti károk, valószínűleg több is, mint az új korábban gondolták. Kérte, hogy az önkormányzatok jelezzék az általuk ismert, állami felelősségi körbe tartozó problémákat a felügyelőségnek, mert a programba azok csak így illeszthetők be.

Az előadásokat követően lehetőség volt hozzászólások megtételére, kérdések feltevésére is. Szóba került többek között a kiskert-öntözőkutat engedélyezésének jelenlegi jogi helyzete, ezzel összefüggésben az önkormányzatok engedélyezési feladatköre éppúgy, mint a kűtfúrói engedélyek kiadása, vagy a víz világnapi ingyenes vizvizsgálat. Érdekes, és tanulságos volt meghallgatni pl. a TIVIZIG területén hasonló témában nyert, mégis különböző tapasztalatokat.

Dr. Szilárd György zárszavában országos kitekintést adott az elhangzottakhoz a szakma jelenlegi helyzetéről. Röviden beszélt az európai integráció miatti többletfeladatokról, a vízbázisvédelemről, a támogatások rendszeréről is, majd megköszönve a szervezést, és gratulálva a színvonalas előadásokhoz, a konferenciát sikeresnek minősítve lezárta azt.

Tóth Tamás

Rendezvények a víz világnapja alkalmából

A természetvédelem és a vízgazdálkodás kapcsolata az Alföldön

A Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztály 1998. március 16-án nagyszabású rendezvény keretében emlékezett meg a víz világnapjáról Szolnokon.

Dr. Nagy István, a KÖTIVIZIG igazgatója megnyitó előadásában kiemelten beszélt az Alföld természetvédelmi területeinek jelentőségéről, a különböző szakterületek közötti párbeszéd fontosságáról.

A konferencián hat kiemelt területről (Hortobágyi Nemzeti Park, Rakamazi Nagymorotva, Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzete, Tisza-tó, Kiskunsági Nemzeti Park, Tisza hullámterei) tízenegyzet természetvédelmi és vízgazdálkodási szakember tartott igen érdekes előadást. A természetvédelem és a vízgazdálkodás kapcsolata az Alföldön, a természetvédő és a vízgazdálkodó szemével című, két főelőadás a területi problémák ismertetését követően hangzott el.

Csikai Csaba a természetvédelem szempontjából értékelte a kapcsolatot. Megjegyezte, hogy hazánk földrajzi állapotából adódóan, a vizes élőhelyek szinte teljes sorozatával rendelkezik, amelyek a kontinentális körülményekre jellemzőek. Ma még ezek döntő része megfelelő állapotban van, illetve relatív, alacsony költségfordítással jó állapotba hozható. A természetvédelem kiemelten kezeli a vizes területek védelmét. A jelentősebb vizes élőhelyeink nagy része élvez valamilyen szintű védettségi fokot, a helyitől a nemzetközi szintig.

A vízgazdálkodással összefüggő kérdésekről **dr. Hajós Béla** vízügyi helyettes államtitkár tartott előadást. Felhívta a figyelmet arra, hogy a víz az ökológiai körfolyamatnak egy olyan része, természeti eleme, amely életébe, az emberi életfeltételek javítása érdekében beavatkoztunk. A beavatkozás gyakorlatilag minden területre kiterjed, és mindig más és más igény kielégítése érdekében történik. Az első igény az ármentesítés, vagyis az életbiztonság megteremtése volt, amely egybeesik a Tisza szabályozásával. A közelmúlt prioritási listáján előkelő helyen állt az urbanizációhoz kapcsolódó közműves vízellátás és iparosítás megoldása, a vízminőségi problémák kezelése, valamint a lakosság élelmiszerellátásában szerepet játszó területek hasznosíthatóvá tétele, mellorálása. Napjainkban az egyéb társadalmi igények mellett felértékelődik a környezetvédelmi értékek megőrzése, a korábbi vízi élőhelyek rehabilitációja.

A konferencia **dr. Váradi József** főosztályvezető (KHVM) zárszavával fejeződött be, aki kiemelte a téma aktualitását, a gazdasági és ökológiai rendszer térkitöltő szerepét. Konstruktívnak nevezte a két terület együttműködését. A vízügynek, az idősebb tudományterület okán, kellő intelligenciával, figyelemmel és alázattal kell fordulnia a természetvédelem felé.

A Tisza külföldi vízgyűjtőjén végrehajtott beavatkozások hatása az Alföld vízgazdálkodására

A Vízgazdálkodási Szakosztály által szervezett rendezvényre március 18-án a MTESZ székházban került sor. **Dr. Nagy István** (KÖTIVIZIG) tartalmas előadásában ismertette a Tisza külföldi vízgyűjtőjén végrehajtott beavatkozások lehetséges hatásait az Alföld vízgazdálkodására. Elemezte a vizsgálatba bevont vízgyűjtőket. Kiemelten foglalkozott a megépített létesítmények, azok üzemvitelének a vízkészletek mennyiségére és minőségére vonatkozó hatásaival.

Az Alföld vízgazdálkodásában célként jelölte meg a társadalom számára szükséges mennyiségű víz, valamint a vízkárok elleni védelem, optimális feltételek és költségek melletti biztosítását. Részleteiben ismertette azon témaköröket, amelyek a további vizsgálatok elvégzéséhez, intézkedések meghozatalához szükségesek. Felhívta a figyelmet a határvízi alapszerződések gondos előkészítésének fontosságára.

Dr. Szilávi Lajos (OVF) előadásában elismérését fejezte ki mind az előadással, mind az elmúlt év folyamán elkészített tanulmány tartalmával kapcsolatban, amely jelentős információs bázist képez. Említette a határvízi szerződések előkészítésének, megkötésének összetettségét, a realitások figyelembevételét. Visszatekintett az elmúlt évtizedek folyamán végzett ez irányú tevékenységre.

Schreffel Rudolf (OVF) előadásában a téma időszerűségére, annak bonyolultságára hívta fel a figyelmet. Javaslatot tett a vízgazdálkodási stratégiai terv elkészítésére a Tisza vízgyűjtőjére.

Dr. Konecsny Károly (FETIVIZIG) előadásában a határvízi folyók vízgyűjtőjére végzett hidrológiai vizsgálatokat mutatta be.

Versegi László (ATIVIZIG) előadásában a Maros vízgyűjtőjén található tározókat, azok üzemeltetésének lehetséges hatásait ismertette.

A dunai vízlépcsők és a közvélemény befolyásolása

Dr. Mosonyi Emil akadémikus (Németország) a világ egyik legelismertebb vízügyi szakembere, akinek mérnöki, oktatói, tudományos munkásságát oldalakon lehetne ismertetni, március 23-án napjaink legkényesebb témájában: „A dunai vízlépcsők és a közvélemény befolyásolása” címmel tartott előadást Szolnokon.

Annak ellenére, mint ahogy említette, töle szokatlan témában - nem hidraulikai összefüggésekről, hanem az emberi félrevezetések magaskiskolájáról kellett ismertetőt tartania, a szép számú hallgatóság nagy érdeklődéssel figyelte az előadást.

Dr. Kovács Sándor

Gát- és csatornaöri vizsga

Egyik kedves munkatársunk humoros szóhasználatával élve: ismét „gátör-akadémiát” (= gát-és csatornaöri tanfolyamot) rendeztünk igazgatóságunknál.

Az újonnan kinevezett gát- és csatornaörök másfél hónapos tanulás után, március 24-én és 25-én adtak számot az öri feladatokra való felkészültségükről. A tízenyolek fős csoport gyakorlatban és elméletben egyaránt bizonyította, hogy a vizsgára őket felkészítő szakemberek fáradozása nem volt hiábavaló.

A gyakorlati vizsgán a szakmára jellemző gyakorlati feladatok megoldásával igazolhatták szakmai alkalmasságukat. Urai voltak „árvi veszélyhelyzetnek”: rőzseművek építésével hullámvérés ellen védekeztek, a nyúlgát-építés különböző módjaiból jeleskedtek, töltésrészű megcsúszását akadályozták meg, buzgárt „logtak el”, s emellett gondosan ügyeltek a munkavédelmi oktatásra, az anyagmozgás bizonylatolására, valamint a veszélyhelyzetben oly fontos fegyelmre, rendre. S tanúja lehetett a vizsgabizottság az egymásra való figyelésnek is.

Az elméleti tananyagból sem volt kevésbé sikeres a felkészülés. Jó néhányan egy-egy témakörben - az ismeretanyag reprodukálása helyett - magabiztos jártasságukat bizonyították. Voltak, akiknek a szakmai elnevezésekkel, a hivatali nyelvezettel néha gondjaik adódtak, de a jó gyakorlati érzékük vagy a tapasztalatuk ellensúlyozták azt.

Összességében:

a fegyelmezett tanfolyami munka, a szorgalom, az előadók és gyakorlatvezetők lelkiismeretes oktatói munkája meghozta gyümölcsét - valamennyi résztvevő jól vizsgázott. Igazolja ezt a 4,2-es jó rendű tanfolyami vizsgaátlag, amivel ezúton is gratulálunk.

- vona -

NYÍLT TÉR - - ЯЭТ ТҮҮМ

A felszín alatti víz, a mi láthatatlan kincsünk

A KÖTIVIZIG 7180 négyzetkilométernyi területe az Alföld középső harmadában található, északi határunk nem túl messze esik a középhegység labazati részétől. Ebből a földrajzi környezetből ered az a tapasztalati tény, hogy errefelé gyakorlatilag az Alföld összes geológiai tájtipusa - lásd: hordalékkúp, hátság és süllyedékterület - megtalálható, akár több különböző változatban is.

Az elmúlt évmilliók során tehát igen sok eltérő ösvízrajzi körülmények között formálódott, borítódott el agyagos, homokos, kavicsos hordalékokkal e táj egyes részkörzeteinek felszíne, jelentősen befolyásolva ezzel az említett kőzetanyagok vízvezető, illetve vízáró képességét. Talán mondanom sem kell, hogy ezeknek a tulajdonságoknak mekkora jelentősége van egy olyan térségben, ahol a lakossági, ipari és mezőgazdasági vízművek kb. 90-95 százaléka a felszín alatti vízkészletre alapozódik.

Unnepi jelszavunkban ezt a több köbkilométernyi víztömeget „láthatatlan kincsünknek” nevezzük. Vajon hányan tudják közülünk, hogy néhány évtizeddel ezelőtt, az 1950-es évek elején az igazgatóság és a megye illetékes vezetői gyakorlatilag már temetni akarták ezt a kincset?

„Az ivóvízellátással Szolnok megyében nehézségek vannak. A nagyobb városok kútjai nem adnak most sem elég vizet, tehát a fejlődés nincs biztosítva. Főleg Mezőtúr, Túrkeve, Törökszentmiklós és Jászberény van gondban. A vízellátás javításához újabb kutakat kellene fúrnunk - bár az ezekkel elérhető eredmény bizonytalan - vagy az említett városokba felszíni vizet kellene vezetni. Másból is megoldás lehet, ha az építendő öntözőcsatornák vizét a közeli települések ivóvízellátásához is felhasználják” - olvasható abban a tanulmányban, mely 1953-ban az Országos Vízgazdálkodási Keretrendszerhez készült.

Bár néhány évvel később ezt a javaslatot már mindenki elvetette, őszintén meg kell mondanunk, hogy a felszín alatti vízzel kapcsolatos felfogás egészen az 1970-es évek végéig felemás képet mutatott.

Tény, hogy a kútfúróipar egyes vezetői - kihasználva az államosításból fakadó előnyöket - megpróbálták temni valamit a fejlesztésért: a munkások és a mérnökök körében oktatást szerveztek, a korábbi fúrós dogmákból igyekeztek lefaragni, nem változtattak ugyanakkor az elavult és felelőtlen hatósági, szokásjogi módszereken. A kívülálló olvasónak talán meglepő lehet, de területünkön az 1970-es évek végéig - és az ország legnagyobb részén máig is - egyedül a megrendelő határozta meg, hogy hova kell a kutat megfúrnunk, a VIZIG képviselője megelégedett annak megfigyelésével, van-e 500 m-en belül érvényes vízjogi engedéllyel rendelkező idegen fúrás. Az, hogy a megadott kúthelyen van-e megfelelő vízáradék,

vagy nincs, senkit sem érdekelt. A „kincs” a jó társadalmi kapcsolatokban rejtőzködött, nem a rideg földben. Az utóbbi húsz évben jelentős változás állt be nálunk a földtani kutatásban, a hatósági és a fúrásai munkában. Az elsöre már nem mondják: nézd, a geológusunk már megint nem dolgozik, hanem „kutat”. Megváltozott a hatósági munka is, hiszen a kutatások eredményei nyomán mindenki tudja, hogy a kúthelykitűzésre, átadásokra felkészülten érkezzünk, nem alárendelt, hanem irányító, meghatározó szerepet játszunk. Nem utolsósorban a KÖTIVIZIG geológusainak nyomására 1978 óta megváltozott az ország kivitelezőinek fúrásai technológiája is, ma már szinte nem is emlékezünk rá, mikor készült a területünkön utoljára elavult, szítaszövetes szűrős kút.

Míndez együtt azt jelenti, hogy leküzdöttük azokat az okokat, melyek az 1953-as vezetők pesszimizmusához vezettek, vagyis a felszín alatti víz elegendő mennyiségben (bár közel sem mindig jó minőségben) rendelkezésre álló „kincs” lehetne - ha nem kellene aggódnunk az elszennyeződéséért. És itt most nemcsak az utóbbi 10-15 évben selejtes módon lemélyült magánkutak hatására gondolok, hanem a senki bűnéül fel nem róható geológiai adottságokból következőkre. Sokan tudják például azt, hogy a Jászfényzaru- Jászberény közötti ös Zagyva hordalékkúpon a 40-50 m közötti kavicsréteg jelenti az egyik fő vízbázist. Félúti is mindenki, ezért a rátelepült vízművek többségét felvettük a sérülékeny vízbázisok biztonságba helyezését célzó állami programba. Kutatófúrásokat mélyítettünk, vízminőségeket elemzünk, szívunk szerint felszámolnánk a környék sok száz vagy ezer szikkasztóját, személtelapját.

Miközben felülről féljük a veszélyt, az oldalról is közelíthet: Jászberény város légvonalban 13 km-re van Jászárokszállástól, ahol az a bizonyos 40-50 m közötti „vízműves” kavicsréteg már csak 5-10 m közé esik, vagyis talajvíztartó, és szikkasztók, ásott kutak száza it rejtheti. Vagy ott van a másik sérülékeny vízbázisunk, melyre a hevesi városi vízmű települ. A település aljzatában többé-kevésbé már jól védettnek mondhatók, de menjünk csak el északnyugat felé pár kilométert: Bocconád és Tamabod községek alatt az az üledéktömeg, ami a hevesi kutakat védi, vagy talajvíztartóvá válik, vagy ahhoz egész közel kerül.

A mi földtani körülményeink között tehát elégséges-e, ha csak egy vízmű közvetlen környékét védjük, a környezettel pedig nem foglalkozunk? Az előzőekből talán már kitűnt a nemleges válasz, de a megoldáshoz szükség lenne segítségre is. Az eddigi tapasztalatom szerint kéréses, hogy ezt könnyedén megkapnánk, hiszen régen elveszítettük egy másik felszín alatti kincsünket, a pozitív emberi hozzáállást. Talán ha egyszer annak is lenne „világnapja”, kampányfogásként tehetnénk néhány hasznos dolgot...

Barabás Imre

Kerettervek

A JNKSZ Megyei Közgyűlés 10/1996. (II. 23.) számú határozatában a megye integrált hulladék-elhelyezési és szennyvízkezelési kerettervények és programjának a kidolgozásáról döntött. A határozat szerint a megyei önkormányzat a flamand kormányzat és szakértők segítségét is igénybe kívánta venni. Ezzel összhangban kezdték meg 1997 elején a flamand kormány pénzügyi támogatásával a BELCONSULTING-AQUAFIN belga tervezőirodák - a megye részéről a Megyei Önkormányzati Hivatal Térségfejlesztési Irodája és a Kommunális és Környezetvédelmi Társulás szakmai segítségével - JNKSZ megye hulladék- és szennyvízgyűjtési keretterveinek kidolgozását.

A hulladékgyűjtés témafelelőse és egyben az egész munka fővállalkozója a BELCONSULTING cég, míg a szennyvízgyűjtési kerettervet az AQUAFIN cég készíti. Az egész munkának a megyei térinformatikai rendszerbe való beépítését, illetve digitalizált térképanyag megjelenítését a Szolnoki Alföld Rt. végzi.

A munka indításához szükséges adatokhoz a tervezők részben a Vízgazdálkodási Osztály Víziközmű Csoportja, részben a helyi önkormányzatok segítségével jutottak. A többszöri évközi konzultációt követően a terv anyagai 1998 márciusára nagyrészt elkészültek. A megyét lefedő keretterv várhatóan az idei második negyedévben nyeri el végleges formáját.

A flamand keretterv nagy távlatra (egységesen településenként 90 százalékos rákötéssel) dolgozta ki javaslatait belvízöblözetenként. A teljes kiépítésre hozott döntések ütemezéseként alacsonyabb rákötési arányok (megyei átlagban közel 70 százalékos) kihatásait is vizsgálták. A kistérségi együttműködéseknél a már folyamatban lévő térségi együttműködések is megjelennek a javaslatokban. A még el nem kezdett beruházásoknál költségelemzés (beruházási és éves üzemelési költségek, illetve ezek nettó jelen értékének a vizsgálat) alapján választották ki javaslatukat. A költségtényezőket 35 éves időhorizontra számolták. A költségelemzést a meglévő és építés alatt álló létesítményekre is elvégezték az üzemelési költségek tekintetében.

Számításaik szerint 34 milliárd forint lenne szükséges a megye szennyvízelvezetésének és -tisztításának teljes kiépítéséhez (90 százalékos rákötési aránnyal).

E koncepcióval szinte párhuzamosan készült el március végére a KHVM, valamint az OVF megbízásából a JNKSZ megyei szennyvízelhelyezési keretterv, melynek felelőse a KÖTIVIZIG, készítője a budapesti székhelyű VIZITERV Mérnökszolgálati Kft. volt. Térségünkben a HIDRO Mérnöki Vállalkozási és Szolgáltató Kft. dolgozott altervezőként.

Ez a szerencsés egybeesés kedvező lehetőséget nyújt arra, hogy másképpen megközelítve ugyanazt a kérdést, a flamand tervezői gyakorlatot felhasználva, az EU gondolkodás tükrében, sokkal messzebb mutató időhorizontban vizsgálódva adjon a megye és a települési önkormányzatok kezébe egy alternatívát. A két koncepció kiinduló adatai és alkalmazott normái általában azonosak és végeredményei, javaslatai is többé-kevésbé megegyeznek. Lényeges különbség abban van, hogy a hazai koncepció szigorúan a 2207/1996 kormányhatározat alapján áll, amely 2010-re Magyarország csatornával való 67 százalékos ellátását tűzi ki célul. A fejlesztéseket ennek figyelembevételével meghatározott prioritási sorrend szem előtt tartásával javasolja megyei szinten megoldani.

A flamand terv közgazdasági elemzések alapján, általuk kidolgozott költségelemek felhasználásával - bizonyos térségekben, pl. Szolnok Ny-i térsége - eltérő következtetésre jutott.

Az AQUAFIN terv véglegesítése után, várhatóan bővebb információk állnak majd a döntéshozók rendelkezésére a közcsatornán elvezetett ipari víz tekintetében is.

A két különböző mélységben kidolgozott koncepció - egyrészt egy EU szemléletű flamand és másrészt egy EU felé tekintő, de a magyar viszonyokhoz és a kérdést országos szinten homogén formában kezelő magyar koncepció, lehetőséget teremt a döntéshozóknak a kérdés komplex vizsgálatához és végül a döntéshozatalhoz.

Vona Ferenc

Konferencia a felszín alatti vizekről

1998. március 31.-
április 1.
SIÓFOK

Ötödik alkalommal jöttek össze a felszín alatti vizekkel foglalkozó szakemberek, hogy ezt a szép hagyományt folytassák. A rendezvény házigazdája most is a székesfehérvári VIZIG volt. A konferenciát a „Felszín Alatti Vizekért” alapítvány támogatásával rendezték meg, amelyen jelen voltak a vizigek, a környezetvédelmi felügyelőségek, az illetékes főhatóságok és a szakterületen működő vállalkozók képviselői is. A közös együtt gondolkodásnak egyik szép példáját lehetett megfigyelni ezen az összejövetelen.

Nekem, aki először vettem részt rajta, nagyon sok új témával sikerült megismerkednem. Az első nap az EU és a felszín alatti vizek kapcsolatairól, a felsőoktatás jelenlegi helyzetéről és országos kutatói témákról hallottunk előadásokat. A második nap az előadók már konkrét gyakorlati példákön keresztül mutatták be az egyes feladatok megoldását.

Az alapítvány kuratóriuma egy díjat hozott létre, melyet az idén első alkalommal osztottak ki. A díjat két kolléga kapta meg az eddig elvégzett munkájuk alapján: Almássy Endre és Liebe Pál. A díj egy szép ezüst pohár lett, melynek történelemben betöltött szerepéről a résztvevők tájékoztatást is kaptak. A díjnak a „pohárnok” elnevezést adták.

Az idén a víz világnap címe alatt nem is lehetett volna jobb szlogent találni, mint hogy „a felszín alatti víz a láthatatlan kincs”.

Különösen fontos a felszín alatti vizeink megőrzése, hiszen ezek adják az ország lakossági vízfelhasználásának több mint 90 százalékát. A felszín alatti vizeket több európai állam stratégiai fontosságú készletnek tekinti, amelynek védelme élen jár a prioritások között.

Békési István

A vízrendezés fejlődése a Közép-Tisza vidékén

A Tisza bal parti vízrendezések

(Folytatás a 2. oldalról)

Ezek között van a Mirhó-toroki kiserdői, álmuzugi, németéri 1 m átmérőjű betoncsőzsilip. Valamivel később épült a sebeséri 2x1,2 m belvilágú és a malomzugi 1m-es csőzsilip.

Karcag és Kisújszállás városok közbirtokossága részére a debreceni kultúrmérnöki hivatal 1892-1893-ban készített lecsapolási tervet a Hortobágy-Berettyó melléki és Kakat-völgyi vizenyős területek vízmentesítésére. E terv alapján épült meg 1893-1895 között a mai nyomvonalon a Karcagi I. és II. főcsatorna, torkolatában a sebeséri zsilippel. Az 1895-97. évi hosszán tartó árvizek után építették ki Karcag déli határában a III. és IV. jelű csatornákat, melyek szintén a sebeséri zsilipre vezették a vizeket.

Kisújszállás határában a régi Kakat-völgy víz-bajainak sürgős orvoslására - még az általános tervek elkészülte előtt a Középtiszai Ármentesítő Társulat soron kívül építette meg 1898-99-ben a Mirhó-torkolati zsiliptől kiinduló Kakati Főcsatorna alsó szakaszát 22,5 km hosszban.

Ebben az időben épültek, legtöbbször hatósági engedéllyel a Karcag-Kisújszállás, Kisújszállás-Túrkeve határan húzódó „elkülönítő töltések”, illetve határ-csatornák és egyes birtokosok egyedi lecsapoló csatornái és tiltói.

A Kakat-völgyben és a Hortobágy-Berettyó melletti üres területeken jelentkező növekvő bajok orvoslására a Földművelődési Minisztérium 1897-ben utasította a Középtiszai Ármentesítő Társulatot, hogy az egész árterületre vonatkozó belvízrendezési tervet készítsen. **Ruttkay Kálmán** társulati főmérnök által 1897-1901 között készített átfogó, egységes vízrendezési terv meghatározza a belvízöblözetek vízgűjtőjét a fő- és mellékcatornák rendszerét, a szükséges átemelőszivattyútelepek helyét és műszaki adatait. A végrehajtás sorrendjét 1901 októberében hagyták jóvá. A belvízrendszerek csatornahálózata zömmel 1905-1915 között elkészült. Ez időben épültek a balai, mirhói, kiserdei, sebes-éri szivattyútelepek.

Az általános vízrendezési terv egyrészt figyelembe vette a már megépült tiszai és Hortobágy-Berettyó lecsapoló csatornákat és zsilipeket, másrészt vízrajzilag egységes vízrendszerbe foglalta a régi vízfolyások völgyeleteit. Az idők folyamán a lecsapoló hálózat és az átemelőszivattyútelepek teljesítőképességét növelni kellett a mezőgazdaság egyre növekvő igényeinek megfelelően. A Ruttkay Kálmán nevéhez fűződő általános vízrendezési terv alapján megvalósított művek kiállták az idő próbáját. A választott megoldások alapelveiket tekintve ma is kifogástalannak mondhatók.

A múlt század kilencvenes éveiben a mederszabályozási munkák hatására - az örvény-abádi öblözetben - a cserőközi és dinnyesháti holt-ágban a feliszapolódás erősen megnőtt és az érfűi zsilipnél a gravitációs bevezetés lehetősége megszűnt. Ezért Ruttkay a szőlősi belvízi ártér vizeit az aranyosi kanyar felett, a Nagyfoki-főcsatornát - a 3. sz. főcsatorna révén - összekapcsolva a derzsi-abádi csatornával a „Vakvár” nevű magaslat mellett kívánta az élő Tiszába vezetni. Az 1901-ben tervezett Tiszaderzs melletti vakvári szivattyútelep és zsilip, valamint a 3. sz. főcsatorna csak 1945 után épült meg. Az érfűi csatorna torkolatában már előzőleg ideiglenes átemelő szivattyútelepet üzemeltettek, majd az 1940-es évek végén állandó jellegű, 1,2 m³/s teljesítményű szivattyútelepet építettek.

A szajoli belvízrendszerben az általános vízrendezési terv keretében két fő lecsapoló csatornát terveztek: a Décse-éri és a Tinóka-éri főcsatornát. Ez utóbbit a Tinóka-ér Törökszentmiklós és Szajol között természetes medrében vezették és a Tinóka-ér foknál Szajol alatt torkollott volna a Tiszába. Ez a helyes terv is csak szakaszosan és késedelmesen valósult meg.

Az általános terv azonban még a korabeli szűk látókörű szemlélet hatását is tükrözi. Ezzel magyarázható, hogy a Hortobágy-Berettyó jobb parti belvízrendszerben a jelenlegi villogói belvízöblözet műveit még nem tervezték meg, hanem elfogadták és megtartották Karcag és Kisújszállás elkülönített vízrendszerét.

A villogói öblözetet csak az 1940-es évek nagy belvízelöntései után alakították ki a Karcagi IV. csatornarendszer és a kunhegyesi, valamint a kisújszállási határ vizeinek összefogására. A főcsatorna felső szakasza torkolati zsilipje és 10 m³/s teljesítményű szivattyútelepe csak az 1950-es években készült el.

Hasonló a helyzet a mesterszállás-bartapusztai belvízrendszer vízrendezésével. Az érdekellentét miatt nem valósult meg a kultúrmérnöki hivatal által készített és a teljes belvízrendszert átfogó műszaki terv - hanem kényszermegoldásként - a két társulatot elválasztó szajol-mezőtúri vasút két oldalán egymástól függetlenül építették ki a belvízvédelmi műveket.

Ruttkay Kálmán vízrendezési tervéről megállapítható, hogy az tökéletes helyismeret és nagy gyakorlati tapasztalat alapján készült, több olyan előrelátó, műszaki megoldást tartalmaz, melyet a mai nemzedék is korszerűnek fogadott el.

- Rády -

Halászeszközök halászmódszerek (9.)

Az elmúlt két részben a terelős rekesztőhalászat eszközeivel ismerkedtünk.

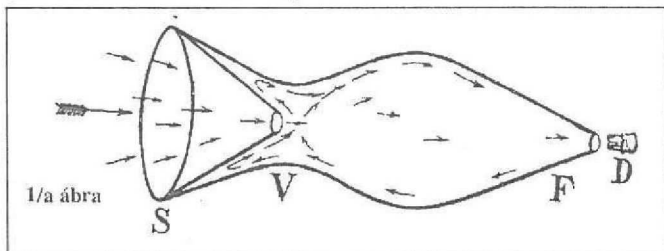
Az ismertetett vejszék és szégyék mellett e csoportba tartoznak a most bemutatásra kerülő varsák.

Aligha találni olyan halasviz mellett felnőtt suhancot, akinek fantáziáját nem indította még el a két karó közt a vízben meglapuló halvesztő. Ha a fantázia pedig tette sarkallta a kíváncsít - felszedve az eszközt -, hát jó esetben csak a gyors menekülés, szerencsétlenebb formájában egy alapos verés bizonyíthatja, ha nem is a szerszám - de legalább is a gazdája fogósságát.

A rekesztős halászat mozgatható válfaja a varsázás. Ha az eddig tárgyalt vejszékhez hasonlítjuk, a következő mondható el róla: - A vejszé helytálló (stabil) és függőleges vonalban hasítékos varsa, míg a varsa mozgatható, tölesérszerű mélyedéssel és kerek lyukkal bíró vejsze.

Anyagát tekintve kétféle lehet a *varsa*: vessző, vagy háló. (Az utóbbi néhány évtizedben kiüldönd az angolna fogására alkalmaznak műanyagból készült csőszéri varsákat is.)

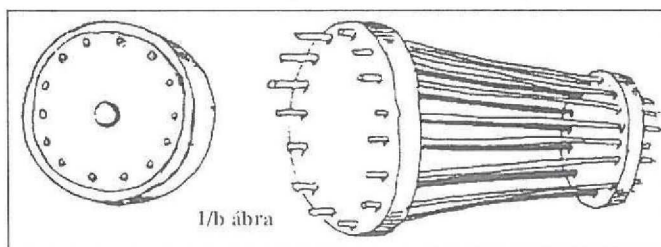
Vesszővarsák. Ez az ősi szerszám. Sűrű vagy ritkább fonással különböző alakban készült. Tojás, kúp, szivar, vagy köcsög alakúak, s általában egy-két *vörsökük* van. Fogósságuk a következőkön alapul: (1/a. ábra) Az öblös szájon (s) a tölesérszerűen mélyedő szűk

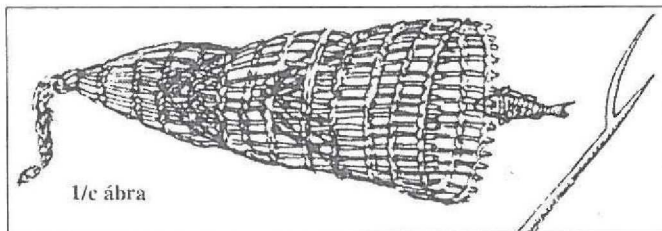
vörsökhöz (V) vezet. A betévedő halak (kis nyílak) a vörsökön át jutnak a varsa hasába. (Ez a rész a vejszék fejének felel meg.) A hal kivétele a hátulsi nyíláson át történik (D). A halász a szerszámot lefelé fordítja, a dugót (vessző, v. sáscsomó) kiveszi, mire a fogás kiesik. A szerszám ősi eredetére utal: már 1095-ben kelt oklevélben említették, hogy a tihanyi apátnak vasárnaponként hal jár, mégpedig „Warsa plena piscibus”, vagyis „varsa teli hallal”.

A vesszővarsák készítéséhez nagy ügyesség kellett. Általában téli munkája volt a halásznak. Késő ősszel gyűjtötték a fűzesekben a legszébb, legérettebb vesszőket. Ezután hideg, zimankós, „másra se való” téli napon a boglyakemence mellett nekiültek a varsát (versét) készíteni.

Két fűzfadeszka lapot faragtak, kör alakúra. Az egyik 20, a másik

15 cm átmérőjű. Ez lett a *versékfa* (1/b. ábra) A két versékfa szélén lyukakat fűrtak úgy, hogy a nagyobbik elől, a kisebbik hátul állt. A szép, egyenletes vesszőket egyenként átdugosták úgy a kifűrt lapokon, hogy csónakaképpet kapjanak. Ez lett a varsa „*vesszője, sípja*”, mai kifejezéssel „*vörsöke*”. A nagyobbik versékfán áthúzott vesszőt hozzádolgozták a varsa testének oldalához. Mikor ez megvolt, lehúzták a versékfákat a vesszőről, így kész volt a „*síp*”, mai nevén a vörsök. A vesszővarsákba egy vagy két vörsök került, s erre építettek a henger alakú varsatestet. Szép szál vesszőket vezettek a vörsökön keresztül, úgy, hogy vékonyabb részét az egyre szűkülő vége felé eresztették, a vastagabbat pedig a varsa szája felé hagyták. A vesszők között kb. két ujjnyi távolságot tartottak, és a vesszőket 50-60 cm-enként keresztül „hímelték” vékony vesszővel. (1/c. ábra)

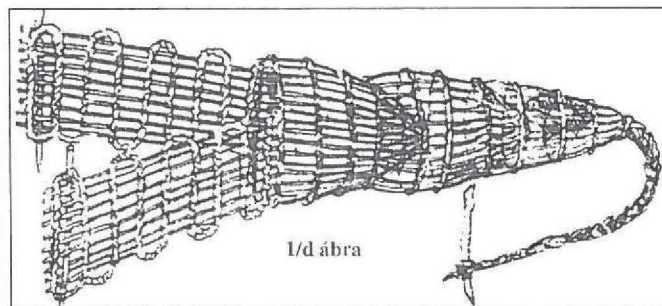

A varsa szűk végét lezárták, s ehhez még egy hosszú farkat kötöttek vékony vesszőből. Ennek segítségével emelték ki a vízből.

Lényeges alkatrész volt az „*ajtó*”. Ennek nyílása a vörsök mögött volt. A nyílásra pontosan illeszkedő vesszőajtót tettek, melyet hegyes fanyárral tűtek a varsa oldalához. Itt rakták be a köveket nehezékeknek, s itt szedték ki a halakat.

Az így elkészült legegyszerűbb vesszővarsó a „*fenévarsó*”. A vízfolyás fenekére rakták le, szárnya nem volt. A varsát felkövezték az ajtón át, ezután a vízfenékre eresztették úgy, hogy a végén lévő farkát vagy vesszőkötélét egy megjegyzett helyen megerősítették, így ezzel bármikor „felnézhető” a szerszámot. Szájára sokszor hosszú leveles gallyakat kötöttek. Ez arra volt jó, hogy amikor a varsát a vízfolyás irányába leeresztették, a hal pedig a folyással szemben úszik - belejut a leveles gally közé, és gyanútlanul beúszik a varsába.

A vesszővarsák fejlettebb fajainál terelősárnyakat alkalmaztak, így készült egy- és kétsárnyú vesszővarsó. (1/d. ábra)

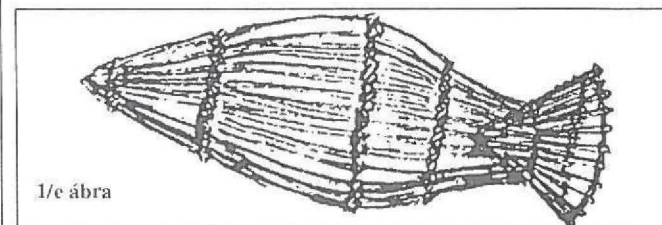
A század 20-as, 30-as éveiből Ecsedi István néprajzkutató a következőkről számol be.

„Az egyszárnyú varsát csapatostul használják. Nagyon szegény ember már az, aki csak egyet-kettőt rak ki. Valamire való halásznak 10-20, sőt 50 vesszővarsója is van. A varsák kirakása áradáskor történik. A lankásabb partokon, a „ragály”-okon, „langó”-kon rakják ki a folyás ellenében. Kövekkel terhelt farát a Tiszába eresztik. Szárnyát elől-hátul egy-egy varsa karóval megerősítik, s így marad napokig, hetekig a Tiszában. A halász naponta kétszer megnézi. Ha a szégyes Tisza apad, a varsa szárazon marad. Ilyenkor felszedik és lejjebb eresztik a vízbe. Ha nem fog, akkor nem fárad a halász vele és így történik azután meg, hogy nyaranta Tiszafüred környékén százával hevernek a szárazon maradt egyszárnyú vesszővarsók a parton.”

A kétsárnyú vesszővarsó nehéz kezelhetősége miatt mindig ritka szerszám volt.

A hálóanyag (kender, pamut) elterjedésével fokozatosan eltűntek a vesszővarsák (1/e. ábra). Készítésük sok munkával járt, nem értette mindenki, keveset is fogott. Folyóvízben nagy ellenállást fejtett ki, és terjedelmes volt. A vesszővarsából legfeljebb négy-öt fért egy ladikba, így a megfelelő helyre való szállítás sok időt vett igénybe. Mindezek következtében szerepüket a század derekától átvették a következő részben ismertetésre kerülő hálóvarsák.

Kovács Pál

Igazgatói elismerések

A Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője a víz világnapja alkalmából

kiemelkedő szakmai munkája, példamutató irányító tevékenysége elismeréseként **HORVÁTH BÉLÁT**, a szolnoki szakaszmérnökség szakaszmérnök-helyettesét,

a vízügyi szolgálatban végzett három évtizedes kiemelkedő, lelkiismeretes munkájáért **NÁDAS SZILVESZTERNÉT**, a mezőtúri szakaszmérnökség vízrendezési ügyintézőjét és **SZOPKÓ IMRÉNÉT**, a karcagi szakaszmérnökség munkaiügyi ügyintézőjét, valamint

25 éves vízügyi szolgálata alatti kimagasló munkateljesítményéért **SIMON BÉLÁT**, a kiskörei szakaszmérnökség művezetőjét

VIZÜGYI SZOLGÁLATÉRT OKLEVÉL

elismerésben részesítette.

Az igazgatósági feladatok végrehajtásában huzamos idő óta kiemelkedő munkájukért

IGAZGATÓI DICSERŐ OKLEVÉL-ben

részesültek:

Bíróné Kiss Marianna, a hatósági és jogi osztály hatósági ügyintézője.

Boda Albinné, az igazgatási osztály főnyomácsoló beosztású dolgozója.

Czakó István, a szolnoki szakaszmérnökség szivattyútelepi gépésze.

Kálmán Olga, a gazdasági osztály beruházási ügyintézője.

Kovács Ferenc, a kiskörei szakaszmérnökség művezetője.

Kovács Pál, a regionális laboratórium és koordinációs iroda csoportvezetője.

Pléi József, a karcagi szakaszmérnökség karbantartási brigádvezetője.

Ridég Anna, a vízrendezési, mg. vízszolgáltatási osztály vízhasznosítási ügyintézője.

Szigligeti Barnabás, az árvízvédelmi és folyószabályozási osztály folyószabályozási csoportvezetője.

Tóth Árpádné, a mezőtúri szakaszmérnökség gazdasági csoportvezetője és

Váriné Szöllősi Irén, a vízgazdálkodási osztály vízrajzi ügyintézője.

Künnötött munkatársainknak gratulálunk!

- Vona -

Kiskörei mozaik

Szakaszmérnökségünkön március 9-én köszöntöttük nőnap kapcsán a hölgyeket, melyet a szak-szervezet és a gazdasági vezetés közösen szervezett. Virággal és apró ajándékkal kedveskedtek férfi dolgozóink a hétköznapiakat színesebbé és kellemesebbé levő női munkatársainknak.

Befejeződött az igazgatósági szervezésű gát- és csatornaóri tanfolyam, amelyen a kiskörei szakaszmérnökség őri állományából négyen vettek részt. A tanultakról és felkészültségükről valamennyien sikeres gyakorlati, illetve elméleti vizsgát tettek, az előírt képzettséget megszerezték. Hallai Zoltán csatornaór, Göcző János gátór, Schram Sándor gátór és Szabó Zsigmond csatornaór eredményéhez ezúton is gratulálunk. További munkavégzésükhöz jó egészséget és sok szakmai sikert kívánunk.

A kiskörei igazgatási épületből és vízminőség-védelmi laboratóriumból a dolgozókat kiköltöztettük, s elhelyeztük a kijelölt és ideiglenesen előkészített épületekben. A munkaterület átadását követően a fővállalkozó érdi Mono-Bau Kft. megkezdte a felújítást. Az épület munkálatain kívül folytatódik a vízlépcső 1997-ben megkezdett rekonstrukciója is.

Márciusban megtörtént a Kiskörei-tározó, a Jászsági és a Nagykunsági öntöző főcsatornák téli vízszintjeiről a nyári üzemvízszintekre történő feltöltése. A tározó vízszintje 160 cm-rel, a Jászsági öntöző főcsatornáé 130 cm-rel, a Nagykunsági öntöző főcsatornáé pedig 190 cm-rel emelkedett. A főcsatornák vízellátásával párhuzamosan a térség halastavainak feltöltése is megtörtént. A tározó öblítőcsatornáin lévő valamennyi szabályozó műtárgy nyitott üzemállapotú.

Március végén tartottuk a szakaszmérnökség 1997. évi beszámolóját, valamint az 1998. évi egységtervenek megtárgyalását az igazgatósági vezetés előtt.

Megkezdődött az erdészeti közmunka előkészítése, amely az egység működési területén öt települést - Kisköre, Tiszafüred, Tiszaderzs, Tiszaroff és Tiszabó - érint. A négy hónapig tartó munkában huszonhét embert foglalkoztatunk.

- fejes -

Mezőtúri hírcsokor

1998. február 12-én a szakaszmérnökség székházában egyeztető tárgyalás volt a Mezőtúri VI-os számú belvízcsatorna felső szakasza mentén öntözővíz-igénylők részvételével. A tárgyalásra tíz termelőszoövetkezet, illetve termelő, a mezőtúri polgármesteri hivatal műszaki osztálya és a Mezőtúr-Tiszaugyi Vízgazdálkodási Társulat kapott meghívót. A Vízgazdálkodási Társulat műszaki megoldást dolgoz ki, és vállalta az érdekeltekkel történő egyeztetést. A kisvízfelhasználók közös érdekeit a továbbiakban Király Imre képviseli.

Március 5-én a cibakhazi Holt-Tisza üzemeltetése során felmerült problémák egyeztetésére került sor az érintettek részvételével Cibakházán, a Polgármesteri Hivatalban. A polgármesteri hivatal 1994. március 8-ától a holtág tulajdonosa. Az üzemeltetési költségek megosztására a megbeszélésen készült emlékeztető szerint javaslatot dolgoznak ki.

Biki Szabolcsné, Katika varatlan és tragikus megbetegedésének hírére, majd halálhírére megrendüléssel fogadtuk Biztunk a szakaszmérnökség gátóereivel is folyamatos kapcsolatot tartó kolléga felépülésében. Közvetlensége, embersége, tenni akarása alapján megbecsülést szerzett. Emlékét őrizzuk. Nyugodjon békében.

A csapadekszegény időjárás következtében 1998. április 5-én megkezdődött az öntözővíz szolgáltatás a Nagykunsági öntöző főcsatorna tersegeben.

A víz világnapja alkalmából szervezett megyei rendezvények tartalmas előadásai emlékeztetésekre maradtak a szakaszmérnökség résztvevői számára. Renkivülit élményt jelentett Mosonyi Emil professzor úr szakmai érveket, nemzetközi példákat felsorakoztató előadása.

- nsz -

KÖZÉP

T
I
S
Z
A

A Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja. Felelős szerkesztő: **Lovas Attila**
Tervezőszerkesztő: **Mohai Gyuláné**. Kiadja az AS-M Kft. Jász- Nagykun- Szolnok Megyei Irodája. Felelős az irodavezető Szerkesztőség és Kiadóhivatal: 5001 Szolnok, Pf.: 105. Telefon: 424-444.
Terjesztő szerv: Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság, 5001 Szolnok, Ságvári körút 4. A szerkesztőség címe: 5009 Szolnok, III. számú Irodaház, Ságvári körút 4. Telefon: 425-105. Tartsa az üzemi sajtófelhasználók hálózatát.
Megjelenik kéthavonta Készült: **Cifli Nyomda Kft. Szolnok, Szondi út 7. * Telefon: 56/429-748**